

1645.

1. Carpzov, Benedictus: De jure & ac privilegio serenissimorum principum Electorum et Ducum Saxoniae de non appellando.

2. Carpzov, Benedictus: Vin Deciae Juridico-politicae Kherlogorum Lutheravorum ab enormi crimine laesae majestatis, et asserto Romani Pontificis Antichristianitas, ipsis calumniose imputata a Joh. Dillingensibus.

3. Wirth, Polycurus: Juris studiorum eclogae V.

1646.

1. Carpzov, Benedictus: Resolutio succincta legum in pandectis Trium officii Uimarum.

2. Carpzov, Benedictus: De donatione bonorum « testitiam » sine gradu Saxonicae.

3. Puchlerus, Frid: De finium regundorum actione (Defect).

1646

4. Mosbachius, Samuel: De nobilitate susceptionis
et praescriptionis materia
5. Romannus, Franciscus: De testamentis. Disputatio juridi-
ca continens dispositionem, divisionem et causam effi-
cientem.
6. Schacher, Augustinus: De pecunia castrensi

1647

1. Carpzov, Benedictus: De modis et causis feudum
aut annuatum d.
2. Carpzov, Benedictus: De jure, quod in feudo con-
fodit vasallus.
3. Gesslerus, Thomas Tobias: De conscientia politica
4. Happius, Johannes: Programma, quod ad lectionem
publicam invitabat.
5. Michael, James, Coll. med. Vicarius et. prof. Therapeuticae
l. s. d. Programma, quod ad orationem publicam invitabat.

1647,

6. Philippus, Johannes : Generalia de oblationibus
7. Waltherus, Johannes : $\sigma\upsilon\mu\pi\omicron\sigma\iota\omicron\nu\ \gamma\iota\lambda\omicron\sigma\omicron\upsilon\gamma\iota\kappa\omicron\nu$
nutritionis physicae varios missus existens
8. Welschius, Christophorus; Fac. med. prof. publ. : Praegratum,
(quod ad orationem unspicalem invitat).

1648

1. Bartholomaeus, Johannes et. Bartholomaeus, Michael.
De poudiculatone
2. Heylandt, Jacobus : De salvo conductu.
3. Michael, Johannes : De phrenitide.
4. Sachs, Philippus Taubus : Ansgewandlogia
5. Schreindenderffer, Georgius Tobias : De praescriptio-
nibus.
6. Strachius, Johannes : De indutiis.
7. Volckmar, Hieronymus : De jure aetatis
8. Wagner, Paulus : Implicatio regiae : necesse
non habet legem.

1648.

9. Waltherus, Johannes: De lapidebus in genere.
10. Wirth, Polycarpus: De fide.

1649.

1. Hoppius, Johannes: Διακρυψις γουροδογιακη
παροδογιακη 'ventriculi humani'.
2. Hoppius, Johannes: De phthiri.
3. Langer, Christianus: De morbo castrensi seu Man-
garia.
4. Schuelis, Tobiasus: De varis seu an thrythide
vaga scorbatica.
5. Ritter, Samuel: De appellacionibus 2 Exempl.
6. Rivinus, Anthonius: De duello.
7. Wirth, Polycarpus: Quaestionum juridicarum 3 Exempl.

4743.

89.

1647, 12

12

16

In Nomine Jesu Christi!
Disputatio Feudalis Septima;

De
JURE, QUOD EX FEUDO 18.
COMPETIT VASALLO,

Quam
Cum Semidecade Quæstionum
Ex Tit. 14. 15. 16. & 17.

AUREÆ BULLÆ IMP. CAROLI IV.

Consensu Amplissimi Jctorum Ordinis in Academia
Lipsiensi,
Sub Præsidio

DN. BENEDICTI CARPZOV, J. U. D. Consularii
Electoralis Saxonici & Facultatis juridicæ
Ordinarii,

Publicæ disquisitioni subjicit
Frans Heinrich Wikendorff /

Ad diem IX. Septembr.
In Auditorio Jctorum Petrino,
horis consuecis.

LIPSIAE,
Typis Henningi Cöleri, Anno 1647.

Mons. Smith.

3

JURIS, QUID EX FUDDO
COMMITTIT FERRIS

IN REBUS, QUID EX FUDDO
COMMITTIT FERRIS

IN REBUS, QUID EX FUDDO
COMMITTIT FERRIS

IN REBUS, QUID EX FUDDO
COMMITTIT FERRIS

IN REBUS, QUID EX FUDDO
COMMITTIT FERRIS

Handwritten text at the bottom of the page.

In Nomine Jesu Christi!
Disputatio Feudalis Septima,

De
Jure, quod ex Feudo competit Va-
sallo.

POSITIO I.

PXpositis constituendi & acquirendi feudi modis, proximum nunc esse videtur, ut agamus de jure feudi jam constituti & acquisiti, cum omnes omninò hominum actus ita sint comparati, ut eorum possit esse usus aliquis, atque ex usu utilitas. Quod idem in omni hoc negotio, quod inter Dominum & vasallum agitur, per se manifestum est; Utriusque enim & vasalli & Domini ex hoc suus est usus, sua utilitas, ut vel ex sola feudi descriptione Oberti de Orto *in tit. 23. lib. 2. F.* intelligi potest, Vult. *de feud. lib. 1. cap. 10. in princip.* Rittersh. *in partit. feud. lib. 2. cap. 1. quest. 1.*

II.

Agamus autem primò locò de jure, quod ex feudo competit vasallo: Hoc consideratur vel ratione usûs, vel ratione dispositionis rei feudalis, Vult. *diçt. cap. 10.* Ratione usûs vasallus rei ipsius feudalis quasi-dominium habet, quod vulgo vocant dominium utile, id quod haud obscuris verbis exprimit Feudista *in tit. 8. §. rei autem. lib. 2. F.* quando scribit: Rei autem per beneficium rectè investitæ vasallus hanc habet potestatem, ut tanquam dominus à quolibet possidente queat eam quasi vindicare, *arg. l. 1. ff. si ager pectig. junct. l. 23. ff. de R. V.* Rittersh. *de feud. lib. 2. cap. 2. quest. 2.* Schenck Baro à Tautenberg *ad tit. 23. §. fin. num. 9. lib. 2. F.* Matth. *de Afflictis in præf. feud. num. 61.* Duar. *de feud. cap. 12. num. 1.* Wesembec. *de feud. cap. 9. & 10. num. 4.* Vult. *diçt.*

A

diçt.

dict. cap. 10. n. 18. Diff. Borch. in comm. feud. cap. 1. num. 13. Cujac. in tit. 5. lib. 1. Feud.

III.

Directum verò dominium rei feudalis sibi retinet Senior; etiam in rebus singularibus feudo subjectis, cum hoc ita concedi soleat, ut proprietas rei maneat apud concedentem, *tit. 23. in fin. lib. 2. F. in tantum, ut nec pacto aliud effici possit, dict. tit. 23. Et tit. 8. §. quavis. lib. 2. F. Ruding. lib. 2. var. lect. feud. cap. 31. Matth. de Afflict. in pralud. feud. num. 57. Diff. Zasius in Epit. feud. part. fin. n. 33. Duar. de feud. cap. 2. n. 8.*

IV.

Præter utile dominium, possessio etiam rei feudalis competit vasallo, *tit. 7. in fin. tit. 8. §. 2. tit. 22. tit. 26. lib. 2. F. Rittershus. in partit. feud. lib. 2. cap. 2. quest. 2.* At qualisnam illa: civilis, an verò naturalis? Existimant Menoch. *1. remed. recup. possess. n. 90. Et remed. 3. retin. poss. num. 82.* Guerrin. Pilo Soaz *in pralud. feud. cap. 21. num. 3.* Rosenthal *in Synops. feud. cap. 8. concl. 1. num. 11.* vasallum tantum naturaliter rem feudalem possidere: Sed rectius vasallo rei feudalis possessionem tam naturalem quam civilem tribuit post Bartol. *in l. naturaliter, 12 ff. de acquir. possess.* Rittershus. *in dict. cap. 2. quest. 2.*

V.

Nam autem hæc possessio in hæredes vasalli continetur ipso jure, sic, ut opus non habeant de novo eam apprehendere; quæritur? Distinguunt vulgò inter suos hæredes & extraneos; ita ut in illos, sicut dominium, ita quoque possessio ipso jure continetur, eisque sine novâ apprehensione acquiratur: In hos verò non item, Coras. *6. miscell. 12.* Duar. *de liber. Et posth. cap. 3.* Wesemb. *de feud. cap. 8. num. 5.* Verum, ne quidem in suos hæredes possessionem ipso jure transire, sed illorum demum apprehensione ipsis acquiri, communis & vera est opinio, *l. 23 ff. de acq. vel amitt. poss. Forst. in tract. de success. lib. 2. cap. 4. Goedd. ad l. 24. ff. de V. S. n. 19. Covarr. l. 3. var. resol. 5. n. 6. Viglius Zuichemus ad §. sui autem. Inst. de her. qual. Et differ.*

VI.

Ratione usus porrò competit vasallo jus & facultas percipiendi

piendi ac suos faciendi fructus, quoniam ad hoc feudum datur,
ut vasallus ex fructibus ejus sese exhibeat, & servitia præstet Do-
mino, quæ plerumque sunt militaria & magnos requirunt sum-
ptus, *tit. 23. in fin. tit. 28. §. his consequenter. tit. 45. & tit. 55. §. fir-
miter. lib. 2. F. Rittersh. in dict. cap. 2. quest. 2. Sonsbec. de feud.
part. 10. n. 9. Wesemb. de feud. cap. 9. & 10. n. 15. Et cum usufru-
ctuarius simplex quosvis indifferenter fructus acquirat, tam na-
turales quam industriales, & tam perceptos atq; collectos quam
consumptos; multo magis hoc dicendum erit de vasallo, qui
plus est quam simplex usufructuarius, *tit. 8. §. rei autem. lib. 2. F.
Sonsbec. dict. part. 10. n. 10. Rittersh. dict. cap. 2. quest. 2.**

VII.

Hinc difficilis suboritur controversia de thesaurò inventò
in prædio feudali, cum enim & hic videatur commoditas quæ-
dam & fructus prædii, non injuriâ quæritur: Cuinam ille cedat?
*Joan. Niell. in disp. feud. 11. tb. 6. lit. f. Rosenthal de feud. cap. 5.
concl. 93. & Wesembec. de feud. cap. 12. num. 6. ita distinguunt, ut
si quidem extraneus thesaurum invenerit, dividi debeat inter
vasallum & inventorem: sin verò vasallus; totus ei adquiratur:
Sed arbitramur, thesaurum casu fortuitò inventum sive à tertio
sive ab ipso vasallo, inter Dominum feudi & inventorem divi-
dendum fore: Ab ipso verò Domino inventum, ei in solidum
adquiri, *arg. tit. 23. lib. 2. F. junct. §. thesaurus. Inst. de rer. divis. l. 63.
ff. d. A. R. D. Harpr. ad §. thesaurus. 17. & seq. Inst. de rer. div. Bocer.
de qual. & diff. feud. cap. 4. n. 10. Gilken. in prælud. tit. de rer. divis. n.
57. & ad d. §. thesaurus. n. 29.**

VIII.

Fructuum autem ex feudo perceptorum vasallus plenò ju-
re efficitur Dominus, ita, ut pro suo arbitrio illos vendere, op-
pignorare, distrahere, atque de illis quocunque modo dispone-
re possit, uti de rebus suis permissum est domino, *l. in re manda-
ta. C. mandati. quoniam intentio ipsius Domini feudum conce-
dentis hæc fuisse intelligitur, ut vasallus ex feudo fructus perci-
peret, ex illisque pecuniâ redactâ, eò melius onera & servitia
exequi & sustinere valeret, *arg. tit. 45. lib. 2. F. Curt. Jun. de
feud. part. 4. num. 106. Borch. de feud. cap. 8. num. 58. Mynsing.**

cent. 4. observ. 86. num. 5. Hartm. Hartmanni ab Eppingen. lib. 2.
pract. obs. tit. 54. obs. 40. num. 11. Gail. 1. obs. 117. n. 7. Diss. Vult. de
feud. lib. 1. cap. 10. n. 58.

I X.

Non saltem verò jus percipiendi fructus, sed & facultas lu-
crandi incrementa rei feudalis vasallo acquiritur; ita, ut quic-
quid interim fundo feudali acceverit accesseritque, hoc vasallo
cedat, præterquam si fundus fuerit limitatus, in quo jus accre-
scendi sibi locum non vindicat, l. in agris. ff. de adquir. rer. dom.
Aut nisi dominus receperit aliquid, vel sibi reservaverit in præ-
dio feudali, tit. 4. §. si quis. lib. 1. Et aut vasallus ipse quid adjecerit
fundo feudali, quod per se subsistere possit, tit. 8. §. e contrario. lib. 2.
F. Vid. Schenck Baro. ad dict. tit. 4. §. 5. & ad dict. tit. 8. §. e contra-
rio. Rittersh. in partit. feud. lib. 2. cap. 2. quest. 3. 6. & 7. Schneidw.
in Epit. feud. part. 4. n. 81. & seq.

X.

Et quamvis quidam distinguant inter incrementum latens
& apparens, ita, ut illud solum spectet ad vasallum, hoc vero ac-
cedat Domino feudi directo, arg. l. item si fundi. §. 4. ff. de usufr.
Attamen quia textus de incremento rei feudalis loquentes nul-
lam hujus distinctionis mentionem faciunt, non facile recipi-
enda erit, Rittersh. in dict. cap. 2. quest. 3.

X I.

Quærent hinc Interpretes: An pro eo, quod fundo feudali
acceffit, vasallus teneatur Seniori plura & majora servitia præ-
stare? Ad quod benè respondet post Ludolph. Schrad. in tract.
feud. part. 5. cap. 6. num. 28. Rittersh. dict. cap. 2. quest. 5. non auge-
ri per hoc servitia feudalia, quandoquidem id quod hoc modo
jure incrementi vasallo acquisitum est, non tam liberalitate Do-
mini quàm fortunæ beneficio obvenisse intelligitur.

X II.

Ex feudo prætereà consequitur vasallus jus & facultatem
actiones exercendi, quæ feudi nomine competunt, easdemque
excipiendi, etiam Domino absente & ignorante, ita, ut sive ob-
tineat, sive causâ cadat, nihilominus Senior teneatur id omne
quod vasallus bonâ fide egit, ratum habere, id quod claris &
ma-

manifestis verbis testatur Feudista in tit. 26. §. si vasallus de benefi-
cio. tit. 8. §. Rei autem. Et tit. 43. lib. 2. F. Rittersh. in part. feud. l. 2. cap.
2. quest. 16.

XIII.

Pari etiam modo conceditur vasallo, in sciò feudi Dominò
de feudo transigere, dict. tit. 26. §. si vasallus de benef. lib. 2. F. Rit-
tersh. dict. cap. 2. quest. 17. Quod an ita etiam fieri queat, ut præ-
dium quod possidet feudale, aliquo vicissim acceptò, dimittat?
controvertitur: Communis est Feudistarum opinio, vasallum,
ignorante Dominò, de re feudali cum tertio decidendi solum
causà, hoc est, ita transigere posse, ut ipse vasallus rem feudalem,
quam tenet, retineat, aliquò datò vel promissò adversariò, vel
ut eandem ab adversario accipiat, non verò ut ipse vasallus ali-
quo accepto eam adversario relinquat aut cedat, Rosenthal de
feud. cap. 9. membr. 1. concl. 21. num. 2. Borch. in tract. feud. cap. 8.
num. 44. Duar. de feud. cap. 12. num. 10. Sonsbec. part. 12. num. 92.
Zal. in Epit. feud. part. 9. num. 19. Sed nos cum Schenck Baron. in
tit. 26. §. si vasallus de benef. Et tit. 43. lib. 2. F. Vult. de feud. lib. 1. cap.
10. num. 89. & Hunn. in tract. de transaction. cap. 2. ex. 6. existima-
mus, transactionem vasalli de feudo ratam esse, licet aliquo ac-
cepto illud adversario cesserit, per tit. 26. §. si vasallus de benef. tit.
43. lib. 2. F.

XIV.

An autem vasallus feudi nomine in arbitrum compromit-
tere, & consensu adversarii iudicem eligere possit, qui suà sen-
tentià finem controversiæ feudali imponat? intricatæ est quæ-
stionis: Plerisque arridet negativa opinio, Borch. de feud. cap. 8.
num. 45. Rosenthal. dict. cap. 9. membr. 1. concl. 22. Mozz. de feud. in
tit. de nat. feud. num. 75. Rittersh. in part. feud. lib. 2. cap. 2. quest. 19.
Sed quod imò vasallus in arbitrum possit compromittere etiam
sine consensu Domini, & compromisso Dominus nolens volens
stare cogatur, verius est, & nititur textibus expressis in tit. 15. tit.
34. in pr. tit. 46. lib. 2. F. Vult. de feud. lib. 2. cap. 2. n. 3.

XV.

Diximus hætenus de jure, quod ratione usus ex feudo com-
petit vasallo, Quod ad dispositionem rei feudalis attinet, scri-

bit Feudista: E contrario autem si quid feudo à vasallo additum sit, si quidem tale adjectum sit, quod per se subsistere possit, id est, ut per se censeatur ut prædium, id non accrescit feudo. Si verò per se non possit subsistere, ut servitus, plerisque placet feudo accedere, & sicut partem feudi disponendam esse, meliorem namque conditionem feudi facere potest vasallus, deterioverò sine Domini voluntate, vel eorum Agnatorum ad quos per successionem pertinet, facere non potest, *tit. 8. §. e contrario. lib. 2. F.* Unde apparet, vasallum ita disponere posse rem feudalem, ut meliorem faciat, non autem deterioverem: Servitutes itaque prædio feudali etiam ignorante Dominò acquirere, & prædio jam ante constitutas vindicare valet, ac retinere, *dict. tit. 8. §. rei autem. lib. 2. Feud. Rittersh. part. 2. cap. 2. quest. 9.*

XVI.

Sed utrum eodem modo vasallus imponere possit servitutes prædio feudali? expeditum haut est: Etsi verò non desunt, qui negativam tueantur, Vult. *dict. cap. 10. num. 40.* Schenck Baro *in tit. 8. vers. quid ergo. lib. 2. F.* Curt. Jun. *de feud. part. 4. quest. 105.* Ruding. *lib. 1. var. lect. feud. cap. 21.* Veruntamen servitutes prædiales feudali prædio jure à vasallo imponi, sicut tamen ut duntaxat vasallo, quamdiu feudum habet, noceant, Domino verò nihil præjudicent, verius est, & disertè probat *tit. 8. §. rei autem. lib. 2. F. & ibidem Cujac. Duar. de feud. cap. 12 n. 12.* Rosenthal *de feud. cap. 9. membr. 1. concl. 11. num. 1.* Wesembec. *de feud. cap. 11. n. 7.* Rittersh. *in partit. feud. lib. 2. cap. 2. quest. 9.* Borch. *de feud. cap. 8. n. 59.*

XVII.

Servitutum verò personalem ususfructus vasallus prædio feudali imponere nequit, cum hoc modo Seniori præjudicaretur, si quidem vasallus feudi ususfructum aliis constituens, per hoc sumptibus necessariis destitutus, Domino servitia amplius commodè præstare non posset, Vult. *de feud. lib. 1. cap. 10. num. 41.* Henricus à Rosenthal *de feud. cap. 9. concl. 10.* Sonsbec. *part. 12. n. 103.* Ruding. *lib. 1. var. lect. feud. cap. 46.* Curt. Jun. *de feud. part. 4. num. 106.* Schneidvin. *in Epit. feud. part. 7. num. 11.* Matth. Wesembec. *de feud. cap. 11. n. 5.* Jacobin. *de S. Georg. in verb. ita etiam quod*

quod ipsi vasalli. num. 13. Diss. Borch. de feud. cap. 8. n. 64. Pinell. ad l. 1. part. 3. num. 71. C. de Bon. matern. Fach. 7. contr. 79. Vide & Rittersh. dict. cap. 2. quest. 11.

XIX.

Ceterum vasallus etiam rem feudalem alii locare potest, modo locatio non sit fraudulenta, tit. 9. §. donare. lib. 2. F. Rittersh. in dict. lib. 2. cap. 3. quest. 36. Vult. dict. cap. 10. num. 48. Et quamvis Schenck Baro ad dict. tit. 9. §. donare. num. 15. Zas. in Epitom. feud. part. 9. num. 12. Sonsbec. de feud. part. 12. n. 84. Borch. de feud. cap. 8. num. 36. Vult. dict. num. 48. distinguendum existimant inter locationem ad modicum tempus factam, & eam, quæ sit ad longum aliquod tempus, puta decem vel plures annos, ut hæc non valeat, illa verò subsistat; haut tamen probabilis videtur hæc distinctio propter generalitatem textus in dict. tit. 9. §. donare. Ruding. lib. 1. var. lect. feud. cap. 53. Rittershus. dict. cap. 3. quest. 36.

XIX.

Cum itaque dispositio Rei feudalis vasallo eatenus saltè permessa sit, quatenus meliorem reddit conditionem feudi, prout dictum, non verò deteriolem: consequens est vasallum feudum alienare non posse. Quod antiquissimo jure mirum non erat, siquidem vasallus non sibi sed Domino rem possidebat, neque in eo jus aliud quàm precarium obtinebat. At successu temporis jure Vasalli constitutò aliquanto firmitus, paulatim factum, ut vasallus id alienare posset, tit. 9. lib. 2. F. Hodiè tamen optimâ consuetudine interdicta est feudi alienatio, constitutionibus Imperatorum Lotharii & Friderici, tit. 52. & 55. tit. 9. lib. 2. F. Vult. dict. cap. 10. num. 44. Rittershus. in partit. feud. lib. 2. cap. 3. quest. 1.

XX.

Quid vero si vasallus vel fame vel magnâ necessitate pre-matur, an tunc valebit alienatio: Sanè Ritterh. in dict. cap. 3. quest. 6. & Menoch. de arbitr. Jud. quest. lib. 2. cent. 2. cas. 182. existimant, si admodum urgens sit necessitas, cui nisi subveniatur per feudi alienationem, vitæ periculum immineret vasallo, liberis ejus, aut uxori, licitum esse vasallo etiam invito dominò feu-

feudum distrahere, sic tamen ut prius Domino denunciatur à vasallo, se feudum distracturum, si fortè Dominus emere velit: Quod etsi de jure antiquò forsitan concedendum fuerit, hodie tamen simpliciter feudi alienationem prohibitam rectissimè quis statuerit, per *dict. tit. 9. §. necessitate. & tit. 55. in pr. lib. 2. F.* Schrader. *de feud. part. 8. cap. 1. num. 21.* Zasius *in Epit. feud. part. 9. num. 13.* Wesemb. *de feud. cap. 11. num. 2.* Curt. Jun. *de feud. part. 4. quest. 16. n. 107.*

XXI.

Porro cum vasallo interdicitur feudi alienatio, intelligitur alienationis verbò, omnis actus, per quem feudum ad alium transfertur, aut ex quo alienatio feudi sequitur, *tit. 52. & 55. in pr. lib. 2. F.* Duar. *de feud. cap. 12. n. 6.* Rosenth. *de feud. cap. 9. membr. 1. concl. 6. in princ.* Igitur neque alteri donare potest vasallus feudum, *tit. 9. §. donare. lib. 2. F.* Neque in dotem aut propter nuptias dare; quamvis ipsa mulier si feudum habeat, marito suo illud dotis nomine donare valeat, propterea quod hoc casu feudum à vasallo non alienetur, quandoquidem jure naturali, rei que veritate inspectà, mulier dominium retinere intelligitur, *l. in rebus. C. de jur. dot. tit. 13. & tit. 17. lib. 2. F.* Zas. *in Epit. feud. part. 9. num. 7.* Rosenthal *de feud. cap. 9. concl. 9.* Vult. *de feud. cap. 10. n. 46.* Rittersh. *in partit. feud. cap. 3. quest. 26. & seqq.* Sonsb. *de feud. part. 12. num. 79.*

XXII.

Neque etiam vendere feudum vasallo fas est, *tit. 55. in pr. lib. 2. F.* Quamvis enim existimet Duar. *de feud. cap. 12. num. 6.* simplicem venditionem feudi non prohiberi, eò, quod venditio perficiatur solò consensu, & feudum in alium non transferat, *l. 20. C. de pact. l. 3. ff. de O. & A.* Verùm cum venditionem necessariò sequatur traditio, §. *per traditionem. Instit. de rer. divis.* simplicem etiam venditionem feudi prohibitam censeri, tutò asserere licet, cum prohibito consequenti, intelligatur quoque prohibitum antecedens, Vult. *dict. cap. 10. num. 51.* Borch. *de feud. cap. 8. num. 35.* Rittershus. *dict. cap. 3. quest. 18.* Idem de permutatione verum existimamus, *l. 2. C. de permut. l. 1. ff. eod.* Zas. *in Epit. feud. part.*

part. 9. num. 4. Rittersh. dict. cap. 3. quest. 22. Jacob. de S. Georg.
in verb. & cum pacto de non alienando. num. 1. Vult. dict. cap. 10.
num. 50.

XXIII.

Sed utrum vasallus feudum in Emphyteusin concedere pos-
sit? valdè controversum est. Quod negandum existimamus,
cum quævis alienatio feudi Imperatorum constitutionibus sit
prohibita, dict. tit. 52. & 55. lib. 2. F. quâ proculdubio etiam datio
in emphyteusin continetur, tit. 9. §. donare. lib. 2. F. Duar. de
feud. cap. 12. n. 8. Jacobin. de S. Georg. in verb. ita etiam quod
ipsi vasalli. num. 8. Hotoman. in lexic. feud. in verb. libellarius. Ja-
cobus de Belviso in tit. 55. lib. 2. F. & ibidem Alvarott. Ruding. lib.
2. var. lect. feud. cap. 49. Borch. de feud. cap. 8. num. 37. Sanè ex ge-
nerali consuetudine Germaniæ vasallos pascua, terras incultas &
eremos feudales in Emphyteusin concedere, testatur Vult. dict.
cap. 10. num. 47.

XXIV.

Prohibetur etiam Imp. constitutionibus vasallus feudum
oppignorare, tit. 55. in pr. vers. habito. lib. 2. F. eò quod oppignora-
tio feudi sit species alienationis, debitore siquidem non solven-
te, creditor, ad cuius securitatem pignus datum est, illud distra-
here, atque ex precio inde redacto sibi satisfacere potest, tot. tit.
ff. & C. de distr. pignor. Rosenthal de feud. cap. 9. concl. 14. Zas. in E-
pitom feud. part. 9. num. 6. Rittersh. dict. cap. 3. quest. 38. Quod &
de hypotheca acceptum volumus; Nam & hæc species est alie-
nationis, l. fin. C. de reb. alien. vel non. & generali pignoris appella-
tione continetur, l. 1. in pr. ff. de pign. act. l. 12. §. 2. ff. de pact. Sonsbec.
de feud. part. 12. num. 100. Vult. dict. cap. 10. num. 43. Wesembec.
de feud. cap. 11. n. 5. Rittersh. in partit. feud. lib. 2. cap. 3. quest. 46.

XXV.

Denique vasallo haud jus est feudum suum alteri in solu-
tum dare, hoc est, creditori volenti pro pecuniâ solutionis gra-
tiâ cedere, cum & datio in solutum species habeatur alienationis,
& vicem venditionis obtineat, Rosenthal de feud. cap. 9. concl. 7.
Vult.

Vult. *de feud. lib. 1. cap. 10. num. 52.* Borch. *de feud. cap. 8. num. 47.*
Rittersh. *diēt. cap. 3. quest. 23.*

XXVI.

Diximus feudi alienationem prohibitam esse, quod intellectum volumus de illa alienatione, quæ fit citra consensum eorum, quorum interest feudum non alienari, aut absque permissione juris feudalis. Etenim quin feudi alienatio cum consensu Domini & Agnatorum, quorum interest, subsistat, vix quisquam dubitaverit. Sed horum consensus in feudo saltè paterno sive antiquo requiritur, *tit. 39. lib. 2. F. Vult. cap. 10. num. 70. & 72.*

XXVII.

Consensum etiam tacitum tam Domini quam Agnatorum sufficere, certum est, & ideo si forsitan præsentibus & scientibus nec tamen contradicentibus ipsis vasallus de alienatione feudi tractet, consensisse intelliguntur, atque ideo alienatio subsistit. Nam quoties quis contradicendo potest actum impedire, si sit præsens & taceat, habetur pro consentiente, *arg. l. qui ad certam tempus. 14. ff. locati. l. qui paritur. 18. ff. mandati. Zas. in Epitom. feud. part. 9. num. 31. Schrader. de feud. part. 8. cap. 4. num. 2. Curt. Jun. de feud. part. 4. num. 128. Rittersh. in partit. feud. lib. 2. cap. 3. quest. 9. Diff. Vult. cap. 10. n. 72. in fin. Ruding. lib. 2. var. lect. feud. cap. 43. Hartm. Pist. 2. quest. 7. n. 1.*

XXVIII.

Alienare itidem feudum non prohibetur vasallus permitte-
tente lege, quod fit per Subinfeudationem & Refutationem: Subinfeudatio est actus, quo vasallus feudum, quod habet, absque ullius alterius consensu alii in feudum legitime concedit; Germanis ein *Affterlehen* *tit. 26. §. beneficium tit. 34. §. similiter. lib. 2. F. Vult. de feud. lib. 1. cap. 10. num. 97. & seqq. Sonsbec. part. 8. num. 14. Rittersh. in partit. feud. lib. 2. cap. 2. quest. 12. Schneidvv. in Epitom. feud. part. 3. num. 89. Andreas Khol in tract. de subfeudis. cap. 1.*

XXIX.

Hæc ut jure subsistat, tria potissimum attendi oportet: Pri-

Primò: Ut subvasallus ad præstationem servitiorum feudalium sit æquè aptus, ejusdemque conditionis & qualitatis cum vasallo subinfeudante, tit. 26. §. beneficium lib. 2. F. Quippe vasallus à Domino requisitus per subvasallum servitia præstare solet; Inidoneum ergo tum Domino obtrudi, iniquissimum foret, tit. 52. & tit. 54. lib. 2. F. Andreas Kohl in dict. tract. de subfeudis, cap. 2. num. 6. Hartm. Pistor. lib. 2. quest. 44. Vult. dict. cap. 10. n. 81. Borch. de feud. cap. 8. n. 50.

XXX.

Secundo: Ut fiat Subinfeudatio iisdem pactionibus ac conditionibus, quibus vasallus ipsemet feudum accepit, tit. 34. §. 2. vers. profectò. lib. 2. F. ne forsan eveniat, ut gratiâ subvasallo factâ, servitiisque ei remissis, vasallus emolumentò pariter & adjumentò destitutus, domino inservire nequeat, Khol. dict. cap. 2. num. 17. Vult. dict. num. 81. Hartm. Hartmanni, 2. observ. tit. 54. observ. 37. Hartman. Pift. dict. quest. 44. Borch. dict. cap. 8. num. 50.

XXXI.

Quod si contra factum fuerit, num vasallus feudo privetur? difficilis est disceptatio: Equidem Andreas Khol dict. cap. 2. num. 25. & alii, quos ibidem allegat, asserere haut dubitant, feudum hoc casu non amitti nec Domino aperiri, sed si adjunctæ conditionis illicitæ casus extiterit, ipsam conditionem vitari, salvâ manente subinfeudatione. Veruntamen, quod imò subinfeudatio, quotiescunque sub aliis conditionibus facta fuerit, in totum vitietur & feudum amittatur, ad juris rationem propius accedere videtur, tit. 34. vers. profectò. & ibi Schenck Baro, lib. 2. F. Schrader. de feud. part. 8. cap. 2. n. 14.

XXXII.

Tertio: ad legitimam subinfeudationem requiritur, ut fiat sincerè ac sine fraude, tit. 9. vers. vero. tit. 55. §. callidis. lib. 2. F. Hinc quæritur: An valeat & subsistat concessio subfeudi, facta alicui pro pecuniâ, an verò censetur in fraudem legis

peracta? Posterius volunt *Zaf. in Epit. feud. part. 9. n. 15.* Schenc & Baro *in rit. 26. §. beneficium. lib. 2. F.* Hartm. Pilt. *lib. 2. quest. 44. num. 5.* Schrader. *de feud. part. 8. cap. 2. num. 25.* Sed rectius existimat Andr. Khol *in dict. cap. 2. num. 54.* Subinfeudationem pro pecunia factam omnino subsistere, cum venditio feudi non aliter prohibeatur, quàm quatenus feudum simpliciter per illam transfertur in alium, *tit. 52. & 55. lib. 2. F.* per subinfeudationem verò pro pecunia factam non simpliciter transferri, nec servitia Domino feudi debita subtrahi, vel inde apparet, quod hæc per subvasallum Domino præstari queant, Vid. *tit. 3. §. 1. lib. 2. F.*

XXXIII.

Subinfeudatione hoc modo factâ, subinvestitus efficitur vasallus non primi Senioris, sed vasalli subinvestientis, *tit. 55. §. 2. vers. illud. lib. 2. F.* Cui consequens est, quod Dominus feudi non possit cogere subvasallum ad servitia sibi præstanda, Rittershus. *in partit. feud. lib. 2. cap. 2. quest. 15.* Kohl *in dict. tract. de subfeudis, cap. 4. num. 38.* Vult. *cap. 10. n. 84.* Curt. Jun. *de feud. part. 4. n. 88.*

XXXIV.

Subinfeudari autem possunt feuda tam Regalia, quàm Non-regalia, quoniam textus de subinfeudatione generaliter loquuntur. At verisimile non est, si ulla hîc existeret distinctio inter feuda, juris feudistici autores eam fuisse præterituros. Concedimus tamen, quod per subinfeudationem feudi Regalis, dignitas Regalis non transferatur in subvasallum, sed vasallo nihilominus reverà adhuc annexa maneat, ut maximè subvasallus provinciam Comitatus, Ducatus & Marchionatus ex subinfeudatione acquisiverit, Rosenthal *de feud. cap. 9. concl. 24. num. 10.* Hunn. *diff. feud. 9. tb. 26.* Diss. Schrader. *part. 4. cap. 1. num. 54.* Kohl *de subfeud. cap. 2. num. 9.*

XXXV.

Refutandi etiam feudum invito Domino jus ac potestas vasallo competit, *tit. 38. & 44. lib. 2. F.* Vult. *de feud. lib. 1. cap. 10. num. 74. & seqq.* Rittershus. *dict. lib. 2. cap. 2. quest. 20.* Matth. de Afflictis *in pralud. feud. num. 50.* Quod plerique ad-

admittunt in feudò ad nulla cetera servitia determinatò & re-
strictò: In feudo autem conditionato, id est, eo quod pro cer-
tis servitiis concessum est, sunt qui putant, refutationem sine
Domini consensu locum sibi non vindicare, quam opinio-
nem communem testatur *Zaf. in Epitom. feud. part. 10. num. 86.*
At minus probabile hoc videtur, cum textus, refutationem
feudi permittentes, generales sint, & indistinctè loquantur,
ac præterea ratio planè nulla hujus distinctionis existat, *Vult. dict. cap. 10. num. 76. Sonsbec. de feud. part. 12. num. 116. Ruding. lib. 2. var. lect. feud. cap. 34. Borch. cap. 8. n. 53. Zaf. in Epit. feud. part. 10. n. 86. & part. 12. n. 14. & seq.*

XXXVI.

Annùm verò vasallus sine consensu agnatorum Domi-
no feudum refutare possit? extra omnem dubitationis aleam
positum non est. Existimamus, distinguendum esse inter feu-
dum novum & antiquum, ita, ut ad refutandum prius non
requiratur agnatorum consensus: Antiquum verò sive pa-
ternum feudum vasallus sine horum approbatione refutare
nequeat, ut quibus factò vasalli nihil omninò præjudicari, nec
jus ipsis in feudo quæsitum ullatenus minui potest, *tit. 39. in princ. lib. 2. F.* Quapropter si vasallus contra fecerit, ac irre-
quisitis agnatis proximis feudum antiquum in manus domi-
ni refutaverit, sibi soli nocebit, Agnatis non item, *Vult. dict. cap. 10. num. 76. vers. siue autem volente. Sonsbec. de feud. part. 12. num. 121. Rittershus. dict. cap. 2. quest. 20. Wesemb. de feud. cap. 11. n. 11.*

XXXVII.

Porro refutatio feudi duplex est, propria & impropria:
Illa, quæ fit Domino, seu in manus Domini, *tit. 14. & tit. 38. lib. 2. F.* Hæc verò descendantibus & agnatis proximis, *tit. 49. lib. 2. F. Vult. dict. cap. 10. num. 75. & 77. Rittershus. dict. cap. 2. quest. 22.* Et quidem impropriam refutationem quod attinet,
potest vasallus descendantibus seu liberis suis tam novum
quàm antiquum feudum refutare, siquidem in utroq; de-
scendentes pariter succedunt, *tit. 11 lib. 2. F. Borch. de feud. cap. 8. num. 55. Rittershus. dict. quest. 22. Vult. dict. cap. 10. num. 77.*

XXXIIX.

Agnatis verò antiquum duntaxat feudum refutari potest. Nec tamen omnibus indistinctè, sed proximis solummodo, quippe qui remotioribus exclusis in feudum succedunt, iis ergo vasallus præjudicare haud valet. Subsistit autem subinfestatō proximioribus facta, etiam sine domini consensu, qui invitus agnatos ad successionem admittere cogitur, *tit. 39. lib. 2. F. Rittersh. dict. cap. 2. quest. 23. Vult. dict. num. 77. Borch. dict. cap. 8. num. 56.*

Ex tit. 14. 15. 16. & 17. Aureæ
Bullæ Caroli I V. Imperatoris.

QUÆSTIO I.

Inscius ac inconsultis Electoribus, an Imperator adversus Procures & Status Imperii processum Banni decernere, eosq; proscribere queat?

Tit. 14. A. B.

- Solebant quondam vasalli Dominos suos ita contemnerè, ut nec bellum ipsis inferre formidarent, Albert. Crantz. *lib. 8. cap. 21. in Saxon. Fabric. lib. 7. orig. Saxon.* in quo † ne contra præstitum fidelitatis juramentum quicquam agere viderentur, feuda primùm iis refutabant, postea inimicitias denunciabant, eosdemque malitiosè diffidabant, feuda refutata denuò invadentes & occupantes, Dom. Arum. *hic conclus. 1.* † Quod impium facinus judicavit Carol. noster cum insigni perfidia conjunctum, vel saltèm propter beneficii pristini memoriam meritò venerandam, Schenck Baro à Tautenberg *ad cap. un. tit. 38. F. 2.* Noluit ideoque † malitiæ huic ulterius indulgere, triplicem in eos statuens panam, Amissionis scilicet feudorum: Infamiæ; & Banni Imperialis, *h. t. 14. vers. Und wer hiewieder thet, verb. der soll da durch*
- 1.
  - 2.
  - 3.
  - 4.

durch so bald die Lehen und Güter verlohren haben Ehelos/
und in des Reichs Acht und Bann seyn / ubi Martin. Rume-
lin. *part. 2. diff. 4. tb. 17.* † Longè severiorem quàm jus feu- 5.
dale, quod feudi amissione contentum, *cap. un. tit. 5. § 17.*
F. 1. Sed hanc severitatem haut dubiè furentium vasallo-
rum grassantem licentiam extorsisse, conjicit Arum. *loc. alleg.*
† Relictis autem prioribus, hâc vice ultimam duntaxat intueri 6.
liceat, quæ uti gravissima, ita non inconsultò & temere ad hanc
properandum, nec † contra inauditum ea decernenda, ob-
stante Capitulatione Cæsarea, §. 30. *verb.* Daß nun hinfüro
niemand hohes oder niedrigen Standes ungehört in die Acht
gethan / bracht oder erkläret werde / † *Et rursus:* daß dem Be- 8.
klagten seine Gegenwehr / vermöge des Landfriedens / unab-
brüchlg. † In notoriis equidem delictis, quæ nullo colo- 9.
re palliari vel excusari possunt, ab executione statim fieri ini-
tium, nec causæ cognitione nec sententiâ declaratoriâ præ-
missâ, didicimus ex *confirmat. pac. publ. de Anno 1495. tit. ult.*
Recess. Imper. de anno 1559. §. Damit dann hinfüro. † *de anno*
1566. §. auff den Fall. Andr. Gail, lib. 1. observ. 3. num. 9. § lib. 2.
de pac. publ. cap. 3. num. 16. § 18. Sed quodnam delictum
verè notorium sit, dictu difficile: † & verendam, ne asse- 10.
renti notorium eveniat, quod Alexandro Pontifici accidit,
qui cum nimia indulgentia & amore erga filium naturalem,
Ducis Urbini & confœderatorum defensionem pro enormi-
bus læsæ majestatis criminibus, & quidem adeò atrocibus re-
putasset, quæ plane essent inexcusabilia, & nulla tergiversa-
tione celari possent, † hoc responsu accepit, si oculo justitiæ
& veritatis benè adversatur, ne delicta quidem, multo minus 11.
atrocia aut notoria fuisse, Jason, *vol. 3. consil. 86. in fin.* Ita ni-
mirum † quandoque notoria dicuntur, quæ non sunt, & quæ 12.
dubia pro notoriis habentur, ut Pontifex Alexander III. Ar-
chiepiscopo Tolerano rescripsit, *cap. consuluit. 1. extr. de appel-*
lat. Et vix quicquam ita est notorium, † quia Reo compe- 13.
tere posset excusatio aliqua, cum & causa bestialis, levis ac fa-
tua à dolo aliquem excuset, *l. igitur. 12. §. § generaliter. 3 ff. de*
lib. caus. l. inter omnes. 47. §. recte dictum est. 7 ff. de furt. Nicol.
Reusn.

- Reusn. lib. 3. decis. 2. Jul. Clai. lib. 5. sent. §. ult. quest. 60. num. 22.
14. At iniquissimum foret, † Reum defensione suâ defraudari, quod probè advertit Bavarus, processum Bohemorum Casaris ministros defenestantium ex hoc ipso fundamento impugnans; Daß doch so gar den grossen Ubelthättern solche *beneficia juris natura'is* unbenommen/ und keiner *sententiret* oder *exequiret* werden können/ er sey denn zuvor gehöret/ und *legitimè condemniret*, wan gleich eine Sache an sich selbst offenbar ist/ *in resolut. Bohem. legatis datâ, 24. Jul. Anno 1618.* † Et Albertus Megapoleos Dux nil quicquam iniquius judicavit, quam se inauditum condemnari. Ob zwar *notorium*, daß er sich zu der Nieder Sächsischen Craisverfassung verstanden/ geschehe ihm dennoch gleichfalls ungütlich/ daß er/ ehe und bevor er gehöret und überwiesen/ † ob dasselbe *dolô malô & destinatâ animi voluntate propositog, ledendi sacram Casaream Majestatem* bey ihm geschehen oder nicht/ sey verurtheilet und des seintgen entsetzet worden/ *in liter. ad Casar. Majestatem. sub dato Lübeck/ 20. Octobr. Anno 1629.* Non † ergò negligenda vel saltem summaria causæ cognitio & sententia declaratoria in processu Banni, *Ordin. pac. publ. de anno 1521. tit. Die Poen aller Friedbrecher/ Recess Imp. de anno 1555. §. Vnd nach dem zu Erhaltung/ Ordin. Camer. de anno 1555. part. 2. lib. 9. §. So temands. vers. So bald.*
18. † quod nec unquam in causis arduis & præjudicialibus fieri solet. Ex quo introductum reor, ut licet soli Imperatori fas sit Bannum Imperiale des Reichs Acht / ex plenitudine potestatis in refractarios rebelles & seditiosos † tam immediatos quàm
19. mediatos irrogare, eosq; privilegiis, dignitatibus & immunitatibus privare, *Recess Imp. Spirens. de Anno 1542. §. Würde sich aber temand / Paul. Matth. Wehner. in observ. pract. verb. Acht. Dauth de testam. n. 211. Theod. Reink. de regim. sec. & ecclief. lib. 1. class. 5. cap. 6. n. 147.* † contra Proceres tamen & Status Imperii, insciis & inconsultis Electoribus, æquaquam ad proscriptionem seu Bannum sit procedendum, non solum propter dignitatem personæ illustris; sed ex singulari etiam providentiâ, ac prudentia in processu Banni adhibenda. † Quod quidem hodie expeditum reddit Capitulatio Casaris in-
21. vi-

inviētissimi Da. Ferdinandi III. §. 30. verb: Und felnes wēges
gestatten das nun hinfūro lemands hohes oder niedriges Standes/
Churfürst/ Fürst oder ander ohn Ursach/ auch ungehört und ohne
Vorwissen, Rath und Verwilligung des heiligen Reichs Churfür-
sten/ welche sich des Wercks nicht theilhaftig gemacht/ in die Acht
und Oberacht gethan/2c. bracht oder erkläret werde. † Sed quid
antea obtinuerit, non extra omnem aleam positum videtur: 22.
quicquid alii sentiant, nec olim Imp. absque Electorum &
Principum suffragiis Bannum in personas illustres stringere au-
fos fuisse, † fateri nos necesse habemus, si vel antiquorum exem- 23.
pla vel justam rationem perspexerimus: (1.) Ita enim † Arnul- 24.
phus Imp. Carolomanni filius Suatoplucum Moraviæ & Bohe-
miæ Regem læsæ Majestatis Reum, in publico Principum con-
silio proscriptit Anno 892. † de quo ita Aventinus: Mense Majo 25.
celebrem Regni conventum apud Hengstoveld agit, quò cum
Suatebogus venire contemneret, hostis Reipublicæ judicatur,
in annal Boior. lib. 4 fol. 363. Parili modo † Imp. Henricus VII. Ca- 26.
rinthiæ Ducem Henricum contumacem, nec Cæsaris mandatis
parentem Ducatu Carinthiæ non aliter, quàm de Principum
Imperii sententiâ privatum, ceu læsæ Majestatis Reum pronun-
ciavit, attestante Hagecio *in Chron. Bohem. part. 1. anno 1310. fol.*
377. † Et ante ipsum, Henricus III. Merseburgi in Saxonia 27.
Conradum Boiariæ Ducem, cui jam prius infensus erat, incusa-
tum, quorundam Principum judicio Ducatu dicitur privasse ab
Herman. *Contr. in Chron. sub anno 1052.* Cujus vestigia secutus
est † Henricus IV. quando Orthoni Bojorum Duci rebellionem 28.
molienti Goslaræ in corona Principum, & populò spectante
non modò crimen exprobravit, sed & à Principibus prævia juris-
jurandi admonitione sententiam rogavit; quo de hæc reliquit
scripta Aventin. Omnes in sententiam iverunt. † Factum est Se- 29.
natusconsultum, Ottho hostis judicatus & proscriptus, bona e-
jus confiscata, prædia publicata, Bojaria Cæsari adjudicata, lib.
5. annal. Bojor. Et Naucler. Privatus est Ducatu per sententiam
Saxonum, vol. 3. chron. gener. 34. † A Conrado quoque III. Imp. 30.
Henricum cognomento superbum, Ducem Baviariæ, Saxo-
niæ, Hetruriæ &c. in Comitibus Wirzburgensibus & Gosla-
rien-

- lienibus, Ducatibus suis privatim, edicto que proscriptum, ingerunt historicorum monumenta, apud Reusn. *in Basil. geneal. in stemm. Duc. Brunsv. fol. 407.* Ott. Frising. *de gest. Frider. I. Imp. Calvis. in Chronol. anno 1138.* Eundemq; referunt processum Banni, de Henrico Leone Bavarie & Saxonie Duce & Electore, tempore Frid. I. Imp. Spangenberg. *in Chron. Saxon. cap. 232. anno 1180.* De Ottone Wittelsbachio, tempore Otton. IV. Imp. Martin. Crus. *in anal. Suev. part. 2. lib. 10.* † Et Fridericum II. filium suum Henricum, iam Cæsarem designatum, parricidii accusatum sententiâ septuaginta Principum condemnasse, & in vincula conjectum in Siciliam relegasse, fidem faciunt Avent. *lib. 7. anal. Bojor. & Crus. part. 3. anal. Suev. lib. 1.* quod idem † de plurimis aliis ex historicis percipere licet, teste omni exceptione maximo Sereniss. Saxon. Electore in conventu Ratisbonensi Anno 1623.
31. inter alia votum suum hisce verbis explicante: † Die vörige Römische Keyser seyn in dergleichen Achts Processen so behutsam gegangen / daß sie nicht allein die Chur und Fürsten / sondern auch das ganze Reich hieüber zu Rathe gezogen / und darauff die Acht und der selben execution angeordnet / wie solches unzehlich viel Exempel / sonderlich die Magdeburgische Acht / (welche doch nur eine Stadt betroffen) und Göthtsche execution, (deren eine Anno 1551. die andere Anno 64. und 66. auff denen zu Augspurg gehaltenen Reichstagen bey Lebzeiten Caroli V. Ferdinandi I. und Maximiliani II. beschloffen worden) auswessen, apud Lundorp. *tom. 2. actor. publ. lib. 6. tract. 24. pag. 1161. (2.)* † Rationem si petas, dico; si unquam, certe ex fulmine Banni bellicum tumultum fore metuendum, qui ferè proscriptiois individuaus est comes, prudenter monente † Sereniss. Saxone *in voto jam allegato*: Daß solche executiones ohne Krieges Macht nicht vorgenommen / und dadurch dem Reiche und den gehorsamen Ständen leichtlich grosse Gefahr zugezogen / auch Zwiespalt oder Mißhälligkeiten unter den Ständen verurseret, und angerichtet werden könte / inmassen die Pfälzische execution dasselbe gnugsam zu erkennen gegeben. † Atqui absque Electorum consensu bellum aut turbas imperii nomine movere, jam dudum prohibuit Capitulatio Cæsarea apud Goldast. *part. 2. rer. polit. sub anno 1519. & 1520. (3.)* † Quem porro fugit jurata Imperatoris pro-
- 32.
- 33.
- 34.
- 35.
- 36.
- 37.
- 38.

promissio, se nihil quod magni momenti esset, absque Electo-
rum consilio expediturum, *Capit. Cas. S.* Wir sollen und wollen
auch des H. Reichs/vers. in wichtigen Sachen. † Quin verò cau-
sa & processus Banni sit magni momenti, totumque Imperium
ejusque tranquillitatem concernat, nemo opinor dubitaverit.
Et si omninò quis anceps verba illa Capitulationis ad eastrestrin-
gere velit causas, quarum non modò finis est arduus, sed & qua-
rum media dubia, haud expedita sunt ex mente Danici Legati
*in resolut. data Vienna 7. Jun. Anno 1621. apud Lundorp. dict. tract.
24. p. 1161.* audiat is † Saxonem Serenissimum aliter & rectius ver-
ba illa explicantem *in voto supra adducto:* In des Pfalzgrafens
Achts Proceß hette billich ein ander *modus procedendi* gehalten/
und die Churfürsten des Reichs/ *Inhalts der Capitulation/* als in
einer schweren / wichtigen / welt auffsehenden Sache / daraus die ruin
des H. Reichs / wie die Erfahrung und der Augenscheln bez uger / er-
folget / hierumb befraget werden sollen. quã cum explicatione
convenit suffragiũ Electoris Brandenburgici apud Lundorp. *citat.
tract. 24. pag. 1163. (4.)* † Nec quid alibi moris ignotum, sanè
Proceres Gallix in capita ac fortunas suas, Banni fulmen Regi
sine consensu Parium Curix haut largiuntur, † veluti cum Dux
Alenzonius Caroli VII. Regis propinquus, perduellionis reus
esset, Senatus Regi consulenti respondit: *judicium istud nec
constitui nec terminari posse, nisi à Paribus Francia Rege ipso
præsente, Bodin. lib. 4. de republ. cap. 6.* † Utque de nobilium ca-
pitate non nisi in comitiis coram toto Senatu Rex judicet, legem
se obtinuisse glorientur Poloni, *Cromer. lib. 2. in Polon. Annum
Principes Imperii nostri inferioris dicemus conditionis, † quos
tamen laude pariter & dignitate aliarum Nationum Proceres
anteire, nostrates jactitant, Guilielm. Bruss. in cons. de bello ad-
vers. Turc. felic. gerendo. Bernh. Zieritz de Princip. inter ips. dign.
prærog. Franc. Carol. Dux Saxon. apud. Frider. Achill. in orat.
pro germ.* Non immeritò † hinc Elector Brandenburgicus in
Conventu. Ratisbonensi *Anno 1623. excepit:* Es würde auff diese
Weise ein Churfürst und andere Stände des Reichs / weit dete-
rioris conditionis, als ein Edelmann in Polen seyn / dann derselbe

nicht als auff offenem Reichstage proscribiret werden könne. In vo-
to apud Lundorp. dict. loc.

Q U Æ S T I O II.

Num fas sit Statibus Imperii contra Reos fractæ pacis jus Banni exercere?

Tit. 14.

A.B. 1.

2.

3.

3

4.

5.

6.

7.

Non loquimur hęc de Banno Saxonico adversus Reum
criminis fugitivum & contumacem, hunc in finem moribus in-
troducō, ut bannitus pro confesso & convicto habeatur, † in q̄s
territorio bannientis à quolibet capi & executioni tradi possit,
Gloss. latin. in art. 45. lib. 2. Landrecht. lit. b. Gloss. germ. in art. 24.
lib. 3. Landrecht. † quod miserè confundant Interpp. quidam Ju-
ris Saxonici cum Banno Imperiali, utrique id effecti ascriben-
tes, quod bannitus à quovis impunè occidi queat, Chil. König
in tract. banni, tit. Urthel der Achts Erklärung. Matth. Coler.
part. 1. decis. 105. num. 2. Paul. Matth. Wehner. in pract. obs. verb.
Acht. Petr. Theodor. in colleg. crim. disp. ult. tb. 4. lit. a. Christ.
Zobel in addit. Gloss. germ. ad art. 38. verb. Die auch Jahr und Tag.
lib. 1. Landrecht/ quorum errorem deteximus in pract. crimin.
part. 3. quest. 140. num. 131. & mult. seqq. † Sed bannum duntaxat
Imperiale nobis negotium facit, quod ab Imperatore & Camera
Imperiali in Reos fractæ pacis decerni videmus, ex concurren-
tia jurisdictionis circa hunc articulum, Recess. Imp. de anno 1512.
§. Und ob jemandes. Ordin. pac. publ. de anno 1521. tit. Von auffge-
richteten Landfriedē Ord. Camer. de anno 1555. part. 2. tit. 9 §. Und
das gegen. & §. Wo aber der. & tit. 12. in fin. tit. 13. in fin. & tit. 14.
in fin. † Annūm ergō de hoc jure nihil participant Proceres &
Status Imperii in territoriis ac ditionibus suis? Dixeris ita, si non
ipsā vocolā Banni Imperialis, † attamen legibus & Recessibus Im-
perii edoctus, qui nullam Principum ac Statuum mentionem fa-
ciunt, sententiam banni declaratoriam & executionē soli Cæsa-
rez Majestati & Cameræ reservantes, ut † videre est in Recess. Imp.
Wormat. de anno 1521. sub tit. Die Poen aller Friedbrecher. Recess.
August. de anno 1548. tit. Die Poen der Friedbrecher. & tit. Von
Poen der Ubersährer dieser Ordnung. Recess. August. de anno 1555.
ord.

Ordin. Camer dict. tit. 9. §. So iemands. † ex quo Marchio Johan-
nes Brandenburgicus Duci Pomeraniæ ob fractam pacem publi-
cam agenti & pœnam proscriptionis petenti, haut insulse fertur
respondisse: hoc sibi non convenire, † sed petendum ab Impe-
ratore vel Cameræ judicio, referente Modest. Pist. part. 1. quæst.
26. ac voto suo id probante Gailio lib. 1. de pac. publ. cap. 6 n 8. &
seqq. & lib. 2. cap. 1. n. 27. Tob. Paurmeist. de jurisdict. Imp. Rom. ib.
2. cap. 6. n. 228. † Cumque inter causas & personas, quæ in prima
instantia ad Cameram pertinent, sive mediatè sive immediatè
Imperio sint subjectæ, primo loco ponatur causa fractæ pacis
publicæ, † in Ordin. Camer. dict. tit. 9. Rubr. Von Personen und
Sachen/ die von ihrer Art und Eigenschafft wegen/ ungeachtet/ ob
sie mit oder ohne Mittel dem Reich unterworfen/ in erster instantz
an das Keyserl. Cammergerichte gehörig/ und erslich: daß von we-
gen Ubersführung des Keyserl. Landfriedens an Cammergerichte
geflaget möge werden/ ic. † hoc ipso jus bannimenti haut obscure
Principibus ac Statibus Imperii ademptum censetur. At contra
praxin & observantiam notoriam, qua † inferiores æquè Magi-
stratus fulmine hoc in delinquentes & Reos fractæ pacis hacte-
nus usi fuère: nec sine fundamento, quod petunt † ex art. 71. &
38. lib. 1. Landrecht, art. 24. & 82. ibique Gloss. lib. 3. Landrecht. art.
12. ibique Gloss. Lehenrecht. Chil. König Von der Acht oder Ver-
festung. Genti nimirum Saxonice jus bannimenti † multa ante
secula ab Imp. indultum fuit, quin & tempore subsequenti à
Cæsare & Ordinibus confirmatum, dum Statibus Imperii pro ju-
re & more cujusq; Regionis in violatores pacis † animadvertere
permittunt, dict. Recess. Imper. de anno 1521. §. Wir wollen aber.
& Ordin. Cam. part. 2. tit. 10. §. Und sol auch. Et nonne in consti-
tutione pacis publicæ † tam Imperator Ordinibus, quàm Ordines
Imperatori datâ invicem fide, sanctissimè promiserunt, se omnes
& singulos operam duros, ut prædictæ constitutioni de pace
publicâ ab omnibus & quibuscunque Imperio subjectis sine con-
troversia pareatur, dict. Recess. Imper. de anno 1521. & de anno 1548.
& 1555. † Frustra verò hoc, si cognitio criminis & exercitium
banni eis denegaretur, quippe sine quo pacem publicam neque-
unt tueri, Bartol. in l. à divo pio. 5. in pr. n. 3. & seqq. ff. de re jud.

19. Jacob. Menoch. *lib. 1. arbitr. jud. quest. 38.* † Hoc tamen prerogativa largimur Imperatori & Camera, ut executio sententiae ban-
 20. nitoriae nunquam ab alio fiat; scilicet si Judices inferiores Reos violatae pacis in poenam Banni per sententiam declaraverint, † executio judicati per totum imperium ab Imperatore vel Camera est impetranda, Matth. Coler. *dict. decis. 108. n. 58.* Quo scuto † si tela ex *Recess. Imperii & ordin. Camer.* nobis objecta excipiamus, tuti erimus; Parum obstante, quod causa fractae pacis referatur inter eas, † quae in prima instantia pertinent ad Camera, *dict. ordin. jud. Cam. part. 2. tit. 9. & 20.* id enim si non privativè, † sed cumulativè accipiamus, ita, ut liberum sit auctori coram iudice ordinario, vel Camera processum fractae pacis ventilare; † quam explicationem veritas urget, res expedita est, Nic. Reusn. *lib. 4. decis. 18. n. 12.*

QUESTIO III.

Fœdera Principum Imperii de mutuâ successione in feudis Regalibus à Cesareâ Majestate confirmata, num hodiè subsistant?

- Tit. 15. A. B. Quum abrogatae sint per Bullam nostram illicitae saltem confederationes, colligationes, conspirationes ac ligae, multa infamiae & decem librarum auri in transgressores statutâ, *b. t. 15.* † eo ipso Principibus & Ordinibus Imperii fœdera non simpliciter interdicta inferre licet. Ac sane ita est; Etsi enim jura fœderum inter Regalia referantur, † eique soli competant, qui jura Majestatis exercet, *l. 2 §. 23. ff. de orig. jur. Christ. Besold lib. 1. polit. cap. 3. Warem. ab Erenberg lib. 1. de fœder. cap. 2. n. 28. & seqq.* atque in Imperio Romano-germanico † Proceres & Status, qui & ipsi majestate prorsus expertes haut sunt, de juribus hisce participant; Indultum siquidem est iis, † pro generali provinciarum atque terrarum pace & quiete confederationes & ligas inter se firmare, *b. t. 15. vers. Doch ausgenommen die Verbündniß. ubi Dom. Arum. discurs. 6. & Gerlac. Buxdorff. Warem. ab Erenb. dict. cap. 2. n. 13.* Ex quo † quid de Bulla Sigismundi Imperatoris: daß hinfüro niemand/ wer der seyeintg Bündniß oder Eintigung machen oder

oder angehen solle / ohne des Reichs Wissen / Gunst / Willen / cap. 7. Von Bündnissen. apud Goldast. der Reichs Constitutionen reformation, Ordnungen und Ausschreiben p. 169. Et de Reformatione Frider. III. anno 1441 art. 12. Das in ganzem Röm. Reich nicht fürbass kein Bündniß / Vereinigung etc. sollen aufgericht / auch die alten alle abgethan werden / apud Goldast. rom 1. Der Reichs Satzungen. pag. 167. habendum sit, perspicuum est; Nimirum ꝛ cassatorie hæc leges cum in hoc articulo, tum in aliis quamplurimis contra Bullam nostram nunquam in usum aut plenam observantiam venerunt, ipsa experientia, optima rerum magistra teste; ꝛ quot enim foederum exempla, non modo ante ꝛ prædictam reformationem, sed & post eam in germania occurrunt? Hæc si ex Aventino, Murio, Sleidano, Hortledero enumerare vellemus, veretur, ne uterum gestare videatur catalogus. ꝛ Loquatur pro nobis Trithemius Abbas Spanhemensis. Quid ille? Saepè, inquit, tales confœderationes, quas ligas vulgariter Bünde appellabant, non solum inter civitates, sed etiam inter Principes juratas confirmatasque legimus, quotidie similiter videmus, in Chron. Hirsaug. sub anno 1366. ꝛ Non aliter tamen valent, nec unquam valebunt Principum & Statuum imperii confœderationes, quam si ad licitum ac bonum finem, conservationem pacis & tranquillitatem imperii fuerint initæ, h. t. 15. ubi Martin. Rumel. part. 2. diff. 4. concl. 32. ꝛ Quod & refero pacta & fœdera successoria in Ducatibus & Principatibus, quæ vulgo confraternitates, Erbverbrüderungen appellitantur, huncque in finem panguntur, ꝛ ut de certo Principatum herede, mutuâ & stabili successione, defensione, fide & concordia fraternâ constet, ac inde familiarum senescentium splendor & dignitas, nec non ꝛ in Principatibus & toto imperio pax & tranquillitas conservetur, Andr. Knich. de jur. Sax. verb. Electorum. cap. 7. n. 60. Remig. Fesch. de fœder. concl. 24 lit. g. ꝛ quem finem vulgaris illa formula pactis Principum successoria inserta luculenter innuit: Nachdem in Vorzeiten unsere Voreltern und Vorfahren sich umb Nutzen und Friedens willen ihrer aller Land / Leute und Unterthanen mit ihren Lande und Fürstenthumben / durch Römische Keyserl. Verwilligung etc. zusammen verbunden. ꝛ Quorum vigori parum

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

detra-

- detrahit, quod pactio de mutuâ successione jure Civili non modo odiosa † sed & prohibita sit, l. 2. §. interdum, ff. de vulg. & pupill. substit. l. 15. l. ult. C. de pact. Forst. in tract. de pact. cap. 6. Siquidem
17. ad personas illustres id extendere haut licet, † quippe quarum
18. splendor & dignitas omnem sinistram suspicionem excludit, efficitque, ut fœdera successoria † jure saltem militum subsistant,
19. l. 19. C. de pact. Remig. Fesch. dict. concl. 24. lit. b. Udalr. Zas. vol. 2. consil. 1. Nic. Reuln. vol. 1. consil. 3. Soc. Jun. vol. 1. consil. 143. Andr. Gail. lib. 2. obs. 126. & 127. Joh. Limn. lib. 4. jur. publ. cap. 8. n. 126. & seqq. Theod. Reink. de reg. secul. & eccles. lib. 1. class. 4. cap. 18. Warem. ab Erenberg de fœder. lib. 1. cap. 2. n. 36. Hotom. consil. 72. n. 34.
20. † accedente præsertim confirmatione Imperatoriâ, quæ omnem ulterioré scrupulum, si quâ residet, tollit. Ex quô etiam in feudis
21. Regalibus † fœdera successionis sustinentur, subsistente scilicet pacto alienationis, inter vassallos Imperii cōsensu & approbatione Majestatis Cæsareæ suscepto, cap. 1. de probib. feud. alien. per Frideric. cap. Titius. vers. quod si de feud. def. cont. Hartm. Piff. part. 2. q. 6. n. 71. Joh. Köppen decis. 4. n. 67. Matth. Wefemb. de feud. cap. 11. n. 12. † At nonne interdictum hodiè spem facere successionis de
22. feudis Regalibus imperio apertis? Discimus hoc ex articulo †
23. Capitulationis Cæsareæ: Wenn Lehen dem Reich und Keyf. Majest. ben Zeit der Regierung eröffnet und ledig heimfallen würden/ so etwas merckliches ertrügen/ die sollen sie ferner niemand verleihen/ auch niemand einlge expectanz oder Anwartung darauff geben/ sondern zu Unterhaltung des Reichs Ihr Majest. und der nachkömenden Könige und Keyser behalten/ und incorporiren, biß so lange das Reich wieder zu wesen und auffnehmen köme: ac propterea nec fas est † hodie Imperatori pactis ejusmodi successoriis consensum & auctoritatem præbere: † nec valebunt ea quantumvis à Cæsarea Majestate fuerint firmata & probata, Joh. Limn. lib. 4. cap. 8. n. 153. Inisi Principum ac Statuum Imperii consensus accesserit, probè monentibus confœderatis familiae Saxonicae & Hassiaca. novum confraternitatis pactum tractantibus † cum Domo Brandenburgica in conventu Numburgensi Anno 1614. An ergô tot Principum ac familiarum illustrium pacta successoria † (quorum longum nobis recensent politicorum scripta catalogum. Bartol. Muscul. de confr. lib. 7. 8. & 9. Reinh. König in theatr. polit. part.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.
- 8.

part. 1. cap. 5. n. 49. Limn. dict. cap. 8. n. 173. Fesch. de feder. dict. 1b. 24.
lit. c. Petr. Ritter de confrat. 1b. 10. apud Arum. vol. 1. jur. publ. disc. 22.)
irrita & nulla dicemus? † Absit ut hanc nobis sumamus licentiam:
nec enim quæ antiquitus valuerunt fœdera, ausu temerariò sunt
impugnanda, nec tutò hoc faciet, † quisquis ex hodierna capitula-
tione Cæsarea fundamentum petere ausit. Non enim ut nunc, ita
& olim cum de capitulatione nondum constabat, † facultas rein-
feudandi feuda imperio aperta Impp. adempta erat. Frustra aliàs
Maximilianus I. Imperator † in investiturâ Ducatus Wurtenber-
gici Everhardo Duci factâ juri huic renunciavisset, specialiter ca-
vendo, si Ducatum istum ad Imperium reverti contingeret, † se aut
successores suos de eo neminem denuò investituros esse, apud Frid.
Hortl. de caus. belli germanici. tom. 1. lib. 3. cap. 1. & Melch. Goldast. in
notis: Zu dem Cadawischen Vertrag/ in ReichsSatzungen. fol. 319.
Ant. Quettam conf. 6. n. 1. Christ. Bes. in disp. nomicopol. lib. 1. disc. 6.

QUESTIO IV.

Annon liceat subditis invito etiam Domino, aliò, quò
voluerint migrare, ibiq; jura civitatis acquirere?

Nunquam non ferè in Imperio Romano-germanico quærelæ
fuerunt obortæ de Pfalburgeris, Pfalbürgern oder falschẽ Bürgern,
h. e. civibus ac subditis, † qui ordinariæ subjectionis jugum abjici-
entes, imò ausu temerario contemnentes, aliarum civitatum pro-
tectionẽ, jura ac privilegia impetrant, † & nihilominus in priorum
dominorũ terris habitant ac resident astutè satis si nõ dolosè, quò
scilicet oneribus utriusq; civitatis se subtrahant, † posterioris verò
emolumenta percipiant, ut videre est ex cõstitutione Caroli Magni
apud Goldast. tom. 1. const. Imp. fol. 11. Friderici III. Gold. dict. tom. 1.
fol. 82. Henrici ejusdem filii, tom. 1. cap. 4. fol. 79. † Quibus occurrere
visum fuit Carolo IV. per severam sanctionem & præceptum pæ-
nale, ne quisquam Pfalburgeros ejusmodi recipiat, nec † si recepti
fuerint, ullatenus potiantur ac gaudeant juribus & privilegiis civi-
tatum, inter quarum cives fuerint asciti, h. r. 16. ubi Dom. Arum. hic
concl. 11. Cum enim dolosa sit † talis acquisitio civicorum jurium,
nec alicui fraus & dolus patrocinari debeat, l. ne ex dolo. 12. ff. de dol.
mal. l. si duo rei. 5. in pr. ff. si quis caution. † receptio illa omni firmitate
meritò carere jubetur, Quod & postea confirmavit Sigismundus

D

Impe-

29.

30.

31.

32.

33.

Tit. 16. A. B.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9. Imperator † constitutione peculiari Noribergæ editâ Anno 1431. Goldast. *dict. tom. 1. fol. 167. cap. 3.* Atqui dices hâc ratione prohibitum † erit subditis, aliò quò voluerint, migrare & alterius civitatis jura acquirere? Non certè prohibitum hoc est, † si quisquam civium realiter & absq; fraude aliò se transferat. Subsistit enim Carolus noster in dolosa domicilii mutatione, † quæ nō cives, sed incolas facit, Pfabbürger/ quos quasi Palantes, id est, subditos passim vagantes dictos, conjicit Zach. Victor *de exempt. concl. 20.* † vel Die zwischen ihren vier Pfälen sitzen/ antiquam habitationem retinentes, ut notat Paul. Matth. Wehner. *in præct. obs. verb. Pfabbürger.* Corporaliter † autem transeuntes ad civitates, à quibus recepti sunt, ibiq; sine fraude larem foventes & debita onera subeuntes, civium quoq; privilegiis frui debere, expeditum est, *h. t. 16. vers.* † Es sey dann/ daß sie leiblich und auffrichtig in die Städte ziehen/ und mit der That und Warheit ohne Betrug in solchen ihren Sitz und Herdt haben/ auch die gewöhnliche Bürde/ als Dienste/ Stadtrecht/ Tribut/ Steuer und andere dergleichen Auflagen in denselben über sich nehmen und austrichten. Non ergò prohibebitur † aliquis domicilium suum mutare, & Dominò etiam invitò, aliò quò voluerit migrare, ibique civitatem acquirere, *arg. l. postliminii. 5. §. captivus. ibi: si malit eos sequi. ff. de capt. & postl. revers. l. nihil 31 ff. ad municip.* † Cumq; receptio in civem pro singulari habeatur beneficio, non certè quisquam invitus id acquireret aut retinebit, *l. invito. 69 ff. de reg. jur. l. hoc jure. 19. §. non potest. 2 ff. de donat.* † veluti exemplo vasalli clarescit, qui quamvis beneficium maximum à Domino obtinuerit, id tamen rursus etiam invito refutare potest, *tit. 38 F. 2. Zas. de feud. part. 10. n. 85. Sonsbec. de feud. part. 12. n. 14.* quidni igitur † jus civitatis? de quo ita Cicero: O jura præclara, inquit, atque divinitus jam inde à principio Romani nominis à majoribus nostris comparata, ne quis invitus civitate mutetur, † neve in civitate maneat invitus, *Cic. pro Balbo Ernest. Cothman. Respons. Academ. 19. n. 4. Henr. Bruning. de jure universit. conclus. 39. lit. a. Andr. Gail. lib. 2. observ. 36. num. 7. Bernhard. Græv. lib. 2. observ. præct. 36. consid. 2. num. 3.* † Legimus tamen Patriis Anglorum, Scotorum & Danorum sine Principis venia insulâ exire, haut permissum esse, *Johan. Bodin. lib. 1. de Republ. cap. 6.* † Eoque jure à majoribus accepto etiamnum uti Neapolitanos, testatur Matth. de Afflictis, *decis. 265.* Sed specialis † est hæc pro-

prohibitio contra jus commune, cui superior Magistratus derogare valet, Arum. dict. concl. 11.

QUÆSTIO V.

Pœnâ diffidationis, quæ est gladii, an plectendus sit, qui, per literas publicè affixas minatur alicui incendium, (Er wolle ihn einen rothen Hahn auff's Haus setzen) vel necem. (Er wolle ihn erschessen/ oder eine Kugel schencken?)

Neminem offendat Sanctio Carolina certum diffidationis in- Tit. 17.
timandæ terminum ac modum præscribens, b. t. 17. quo ipso haut A. B.
obscure eam approbat. Quod tæquè fecit Frider. III Imperator, 1.
singulari constitutione diffidationem ad eum restringens casum, 2.
quò justitia impetrari nequit, Recess. Imper. de anno 1442. § Daß nie- 3.
mand den andern beschädige. † Id enim juris erat tum temporis, 3.
quando lites armis nostrates finire solebant, Da das Faust- oder 4.
Kolbenrecht in schwang gieng/ Dom. Arum. hic concl. 16. Contra † 4.
quem morem graviter differit Petr. de Andlo lib. 2. de Rom. Imp. cap. 5.
16. & Nicol. Gusan. lib. 3. de concord. cathol. cap. 34. Statuatur lex, 5.
(inquit hic) † quod nulli liceat sub pœna furti vel latrocinii vio- 5.
lenter vel propriâ autoritate ex quacunque causa alterius bona oc- 6.
cupare, aut sibi aut suis per diffidatione damna inferre, sed omnia 6.
fiant judicû autoritate &c. † Factum quoq; id est à Maximiliano I. 7.
Imper. qui publica lege omnes sustulit diffidationes in Comitiiis 7.
Wormatienfibus Anno 1495. sub Rubr. Der Königl. Landfriede: † 7.
Darauff haben wir alle offene Behde durch das ganze Reich auffge-
hoben und abgethan/ heben auch die hiemit auff/ und thun die ab von
Köm. Königl. Macht/ und mit Krafft dieses Briefes. Quam legem
aliquoties legimus † repetitam in Recess. Imp. de anno 1500. 1512. 1521.
1548. Rectè omnino, siquidem diffidationes speciem habent bellicæ 8.
denunciationis, ad quam † sine autoritate & mandato summi Prin- 9.
cipis haut deveniendum, can. cum q. culpatur. 3. q. 1. Arnold. Clapmar.
lib. 1. de arcan. Rerump. c. 10. Joh. Bod. lib. 1. de Repub. cap. 10. † Quin & 10.
diffidatio pro crimine fractæ pacis habetur, dict. Recess. Imp. de anno
1521. & 1555. § Wir setzen. & sub tit. Die Pœn aller Friedbrecher. Ordin.
provinc. Ducis Saxon. Georg. de anno 1526. sub. tit. Muthwillige Be-
vehö

- vehder. & Ord. D. Aug. Elect. de Anno 1555. pag. 61. Petr. Frid. Mindan.
de process. Camer. lib. 1. cap. 25. sect. 3. Modest. Pistor. vol. 1. consil. 39.
11. † Dubium hinc non est, quin diffidatores Bannum Imperiale incur-
12. rant, & si deprehendantur † poenâ gladii sint plectendi, const. pac.
publ. Die Poen osser Friedbrecher. de anno 1521. Recess. Imp. de anno
1555. §. Wir setzen/ordnen etc. Ordin. crim Carol. art. 128. & 129. Const.
13. Elect. 14. p. 4. Sed num & is gladio feriendus, qui † literis publi-
cis affixis minatur alicui incendium: Erwolle ihme ein rothen Nahn
14. auff's Haus setzen/ vel necem, Er wolle ihu erschliessen? Priori † casu
15. in puncto incendii hoc affirmamus: Posteriori verò negamus. †
Pro diffidatore namque habendus, qui facto aliquo per emissionem
vel affixionem literarum, scoparum, carbonum, vel papyri incen-
dium minatur, Matth. Steph. ad art. 128. ordin. crimin. Carol. Dan.
16. Moiler. ad Const. Elect. 15. part. 4. Mindan. dict. cap. 25. † non etiam
qui certæ personæ per literas emissas minatur necem, Matth. We-
semb. in §. item lex Julia de vi publica. n. 4. Inst. de publ. jud. Dom. A-
rumæus hic concl. 17. Joach. à Beust, ad l. admonendi. 31. ff. de jurejur.
17. n. 1179. † Ratio diversitatis obscura haud est, cum incendium certæ
tantummodò indictum personæ, præter mentem & voluntatem fa-
18. cilimè toti communitati contingere queat, † juxta vulgatum illud:
Tua res agitur, paries cum proximus ardet. Quod tamen de nece u-
19. nius personæ asseri nequit. † Non minimum verò diffidationis ha-
betur requisitum, ut ex minis hostilia toti populo seu communitati
sint expectanda, Mindan. dict. loc. sect. 6. Wesembec. dict. loc. Rein-
hard. Rosa ad Dan. Moiler. const. Elect. 15. n. 6. p. 4. Paul. Matth. Weh-
20. ner. in pract. observ. vocab. Bevehden. Quantumvis † autem mini-
tator per literas necem indicens poenam gladii effugiat, non ta-
men propterea dimittendus erit, sed incarcerandus & tamdiu deti-
21. nendus, † usque dum sufficientem cautionem per fidejussores vel
pignora de non offendendo præstiterit, l. illicitas. §. ne potentio-
res. ff. de offic. pres. Petr. à Placha in Epit. delict. lib. 1. cap. 7. num. 1. Jul.
22. Clar. in pract. §. ult. quest. 77. n. 2. † De quo cum fusè scripseri-
mus in pract. crim. part. 1. quest. 37. rumpimus
filum.

Soli Deo Gloria.

Leipzig, Diss., 1645/49

ULB Halle 3
003 265 218

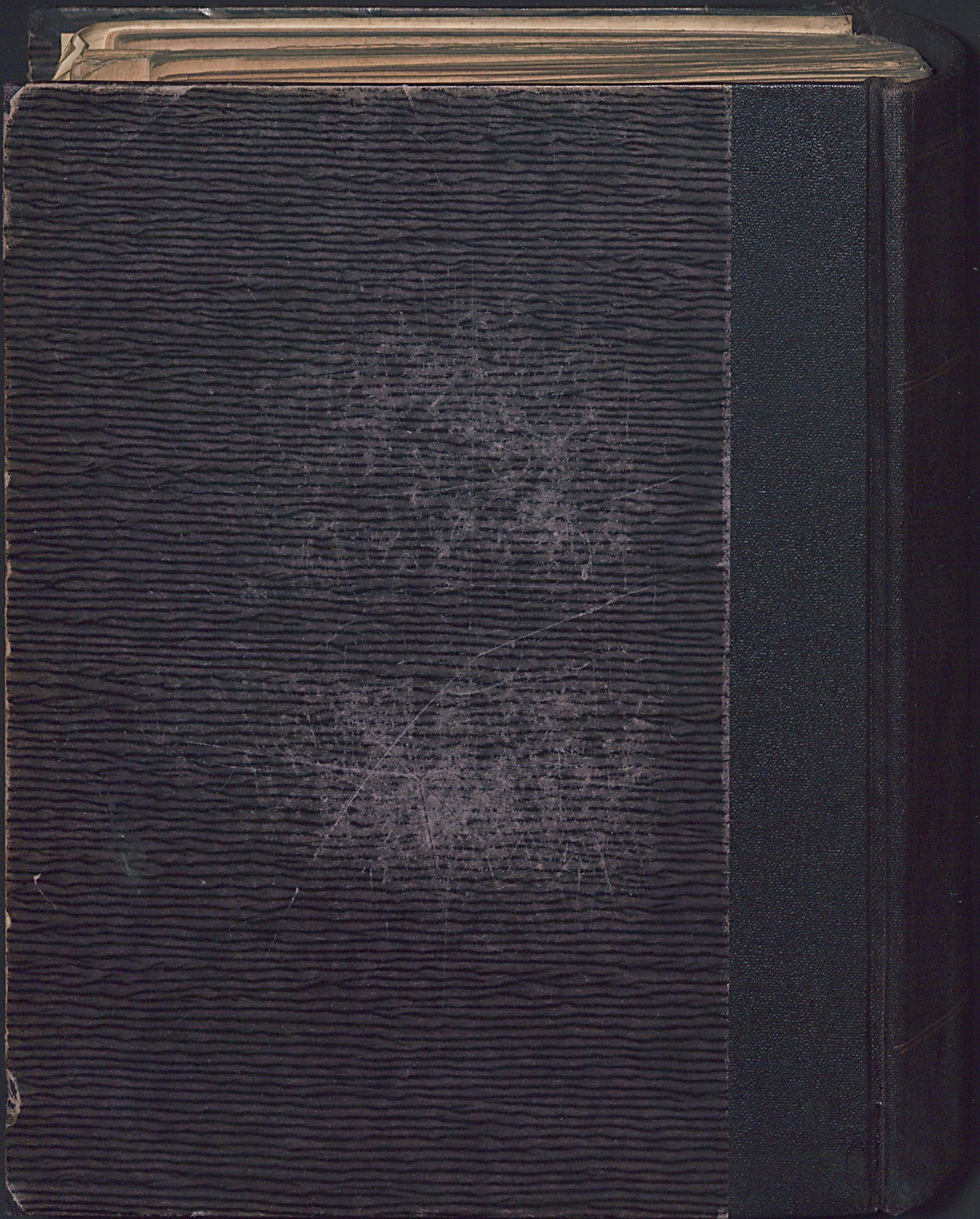

Sb.

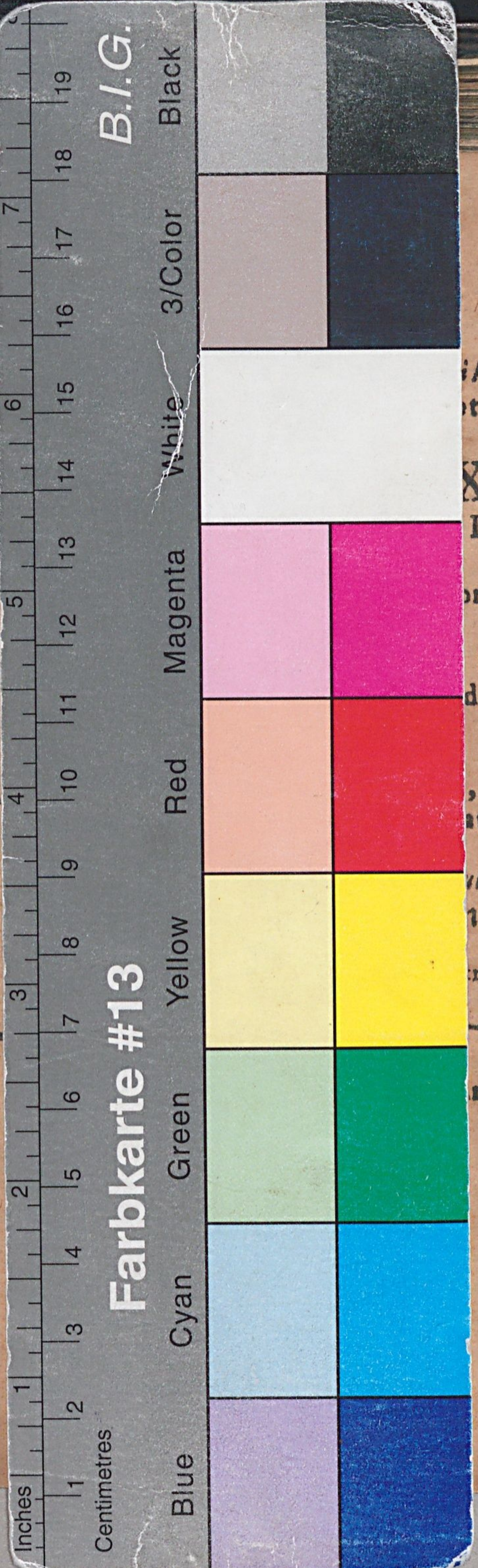
WMA

B.I.G.

Farbkarte #13

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

1647, 2 89. 12

...tima

X FEUDO 18.

LLO,

num

CAROLI IV.

dinis in Academia

, J. U. D. Consiliarii

atis juridica

bjicie

ndorff /

rino,

---

no 1647.

Mons. Smith.

